

The Journal of Academic Social Science Studies

International Journal of Social Science

Volume 6 Issue 1, p. 327-350, January 2013

**GÜZEL SANATLAR FAKÜLTELERİ, MÜZİK BÖLÜMLERİ
ÖZEL YETENEK SINAVLARINA GİREN ADAYLARIN,
SINAVDA SORULAN SORU TİPLERİNE GÖRE, BAŞARI
DURUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ**

*EVALUATION OF SUCCESS OF THE CANDIDATES JOINING TO THE
EXAMS OF FACULTY OF FINE ARTS, MUSIC DEPARTMENTS AND
SPECIAL SKILLS ACCORDING TO THE TYPES OF QUESTION*

Dr. Ali AYHAN

İnönü Üniversitesi Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi Müzik Bölümü

Abstract

In this study, the state of the candidates joining to the special skill exam, in the music department of Faculty of Fine Arts has been evaluated according to the types of question. For this purpose, the results of special skills exam of the Faculty of Fine Arts, Musicology , Music Technology, Theory of Music and Composition departments of 2005-2006 school year in İnönü University has been observed. Firstly, the results obtained by the candidates taking the exam of each department have been examined in themselves. Then, in the second stage, a common evaluation compared of the results belonging to the four departments has been done. Graphics showing in which style of question candidates will be how successful have been excavated with the investigations

in the first stage. In the second stage, an opportunity to make an overall evaluation on the results of four departments with the graphics belonging to common evaluations has become available. Opinions and suggestions have been made according to the results of both studies on the questions asked to candidates in the exam, the implementation method of the exam and the state of success of the candidates. In line with the findings of the study, said that the candidates' perceptions after a period of particular groups or a decrease in question have been observed. This perception may negatively impact the disintegration of the answers given to questions of the candidates examination was concluded. This results in the shape of scoring another exam questions posed to the candidates ability tests measure what kind of situation would be the effects of the submissions that have been made. In particular the questions asked during the test used to measure the repetition of rhythm and melody, the system also contains information about how it affects the results obtained by the applicant.

Key Words: Special Ability Exam, Music, Faculties of Fine Arts

Öz

Bu çalışmada, Güzel Sanatlar Fakülteleri'nin müzik bölümlerinin özel yetenek sınavlarına giren adayların kendilerine yöneltilen soru tiplerine göre başarı durumları değerlendirilmiştir. Bu amaca yönelik olarak İnönü Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi 2005-2006 Öğretim yılı Müzikoloji, Müzik Teknolojisi, Müzik Teorisi ve Kompozisyon bölümlerine ait özel yetenek sınavları sonuçları incelenmiştir. İlk olarak, her bir bölümün sınavına giren adayların elde ettiği sonuçlar kendi içerisinde değerlendirilmiştir. Daha sonra ikinci aşamada dört bölüme ait sonuçların karşılaştırıldığı ortak bir değerlendirilme yapılmıştır. İlk aşamada yapılan incelemeler ile hangi soru tiplerinde adayların ne derecede başarılı oldukları doğrultusunda grafikler ortaya çıkarılmıştır. İkinci aşamada ise ortaya konulan ortak değerlendirmelere ait grafiklerle dört bölüme ait sonuçlar üzerine genel bir değerlendirme yapabilme imkânı ortaya çıkmıştır. Her iki çalışmanın sonuçları doğrultusunda sınavda adaylara yöneltilen sorular, sınavın uygulanış yöntemi, adayların başarı durumları üzerine görüş ve önerilerde bulunulmuştur. Çalışmada elde edilen bulgular doğrultusunda söylenebilir ki adayların belirli soru gruplarında ya da bir süre sonrasında algılamalarında bir düşüş yaşandığı gözlenmektedir. Bu algı dağılması adayların sınav sorularına vermiş oldukları cevapları olumsuz yönde etkileyebildiği sonucuna varılmıştır. Bu sonuçlardan başka yetenek sınavlarında adaylara yöneltilen sınav sorularının puanlama şeklinin de ölçme durumlarına ne gibi etkilerinin olacağına dair de görüşlerde bulunulmuştur. Özellikle sınavda ritim ve ezgi tekrarı aşamasında yöneltilen soruların ölçülmesinde kullanılan sistemin adayın aldığı sonuçları nasıl etkilediği konusunda da bilgilere yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Özel Yetenek Sınavı, Müzik, Güzel Sanatlar Fakülteleri

1. GİRİŞ

Güzel Sanatlar Fakülteleri, ülkemizin müzik sanatına katkıda bulunmak üzere her geçen gün sayıları artan ve hemen her üniversite de yer alması düşünülen eğitim kurumlarıdır. Bu çalışma ile Güzel Sanatlar Fakültelerinin, müzik bölümlerinin, öğrenci alımında uygulanan özel yetenek sınavı sonuçları doğrultusunda adayların hangi soru tiplerinde, ne kadar başarı elde ettikleri, hangi soru tiplerinde başarısız oldukları, sınavın uygulanma sürecinde hangi noktadan itibaren dikkat vb. unsurların dağıldığı gözlenebilecektir. Bu gözlemlerin dikkate alınmasıyla yapılacak çalışmalar ile özel yetenek sınavlarına hazırlanan adayların sınav esnasında sergileyecekleri performanslar üzerinde olumlu gelişmeler sağlanabilecektir.

Ülkemizde güzel sanatlar fakültelerinin müzik bölümlerine öğrenci alımları müzikal yeteneği ölçmeye yönelik sınavlarla gerçekleştirilmektedir. *“Bireylerin müziksel işitme-ayırmsama, müziksel okuma-yazma ve müziksel söyleme-çalma davranışlarının düzeyini saptamak amacıyla kullanılan ölçme aracına müzik yetenek testi denir”*(Tarman, 2002: 23)”. Bu sınavların genel yapısına bakıldığında soru tiplerinin hemen hemen bütün bölümlerde aynı olduğu görülmektedir. *“Adaylara ait müzikal yetenek ve davranışların kapsadığı başlıca duyuşsal, devinişsel ve bilişsel özellikleri ölçmek amacı ile yapılan sınavlar Müzikal Algılama ve Performans sınavlarıdır”*(Ece, Kaplan, 2008: 286). Genel olarak tüm müzik bölümlerinde uygulanmakta olan sınavlarda iki ses, üç ses, dört ses işitme; ezgi ve ritim işitme; çalgı ve şarkı söylemeye yönelik sorular bulunmaktadır.

Bu genellemeye ek olarak bazı fakültelerin müzik bölümleri sınavlarında ek olarak müzikal bilgiyi ölçmeye yönelik teorik sınavlarında uygulandığı bilinmektedir. *“Ülkemizde eğitim fakülteleri, güzel sanatlar fakülteleri ve konservatuarlar gibi mesleki müzik eğitimi kurumlarının ilgili birimlerine başvuran adayların yetenek sınavları ve öğrenci seçimi, bu kurumların kendileri tarafından yapılmaktadır.”*(Kumova, Demirbatır, 2012: 105). Müzikal Algılama ve Performans sınavları öncesinde *“yetenek gerektiren bölümlere girmek isteyen öğrenciler, yurt genelinde yapılan merkezi Öğrenci Seçme Sınavı’nın (ÖSS) yanı sıra, girilmek istenen alanla ilgili özel yetenek sınavına da tabi tutulurlar ve eğitim süreci bu temel üzerine inşa edilir.”*(Ece, Bilgin, 2007). Günümüzde YGS olarak geçen bu sınavda adayların ancak belli bir puan barajını geçmesi halinde yetenek sınavlarına girebilmeleri mümkündür. Yetenek sınavına da belirli bir oranda etki eden puanın yüksek ya da düşük olması da yerleştirme puanını etkileyen önemli bir faktördür.

“Ölçme, bir nesnenin veya bireyin belli bir niteliğe veya özelliğe ne derece sahip olduğunun belirlenmesi amacıyla dayalı olarak yapılmaktadır. Ölçme tanımında yer alan özellik kavramı, ölçmeye konu olabilecek olan her şey olarak düşünülebilir. Bireylerin sahip oldukları özellikler durumdan duruma, zamandan zamana veya

bireyden bireye göre farklılıklar gösterebilmektedir. Bireylerin sahip oldukları düşünülen özellikleri bakımından bilişsel, duyuşsal ve devinimsel düzeyde farklılıklar göstermektedirler. Ölçme işleminin, bireylerin bu üç düzeye ilişkin bireyler arasındaki farklılıklarının belirlenmesi amacıyla yönelik olarak ortaya çıktığı söylenebilir”(Yaşar, 2008:3). Müzik yetenek sınavlarında adayların müziksel bir kabiliyete sahip olup olmama durumları konusunda günümüze kadar kullanılmış olan ve hala da kullanılmakta olan test yöntemleri bulunmaktadır. (Tarman2002: 23-35), bu testleri doktora tezinde şu şekilde açıklamıştır:

▪ **Seashore:** Seashore seti standart müzik testlerinin en eskisidir ve ilk olarak 1919’da yayınlanmış, yoğun bir şekilde incelenmiş ve kullanılmıştır. Amerikalı öncü bir müzik psikoloğunun temel çalışmasıdır ve geçerliği, kullanıcının felsefesine bağlıdır. Set olumlu ve olumsuz örnek yapısı nedeniyle burada detaylı olarak tartışılmıştır.

▪ **Wing:** Seashore seti ile koyu bir zıtlık içindedir. Tanınan bir müzik psikoloğu olan İngiliz Wing, eski bir faktör analizi çalışmasında (1941), müziksel öğrenmenin her alanında kullanılabilir *genel müzik becerisi* faktörünü bulmuş ve buna inanmıştır. Wing testinde uyarıcılar (sesler) piyano tonu olduğu ve kısa ezgiler ile akorlar içerdiği için Seashore’dan daha “müziksel” olarak kabul edilir.

▪ **Bentley:** Diğer bir İngiliz testi olan *Müziksel Yetenek Testi (Measures of Musical Abilities)* (Bentley, 1966a) yazarın 4 varsayımı üzerine kurulmuştur. Bentley’in bu varsayımları aşağıdaki gibidir:

a) Müzik temel olarak notalarla ifade edilir.

b) Ses ve süre bilgisinin detaylı anımsanabilmesi melodinin algılanması için gereklidir.

c) İyi entonasyon (perdeli çalgılar dışında) yarım tondan az farkların ayımsanmasını gerektirir.

d) Kişinin orkestraya katkısını değerlendirmek için akorları bilmesi gereklidir.

▪ **Gordon MAP:** MAP üç ana bölüm içerir. Tonal Canlandırma, Ritimsel Canlandırma ve Müziksel Duyarlılık. Tonal Canlandırma Ezgi ve Armoni alt başlıklarına ayrılır. Tempo ve Ölçü Ritim Canlandırmanın alt başlıklarıdır. Müziksel Duyarlılık ise İfade, Denge ve Stil alt başlıklarına ayrılır. Skor tüm set, her ana bölüm ve her alt başlık için hesaplanır. Uyarıcıları (ses) üretmede orkestrada kullanılan yaylı çalgılar kullanılmaktadır.

▪ **Gordon PMMA:** Seashore Wing ve Gordon MAP ölçütleri genellikle 4-12 sınıf arası için hazırlanmıştır ve yetişkinlere de uygulanabilir. Bentley’in seti ise 7 yaşına kadar olan çocuklar için standartlar sağlar. Gordon’un (1979) *İlk Düzey-Müzik Duyumsama Testi (Primary Measures of Music Audation-PMMA)* ise kreş çağından (4-6 yaş) 3.sınıfa kadar olan çocuklar içindir. Gordon müziksel yeteneğin 4. sınıfa kadar “denge”ye ulaşmayacağına inanır, bu nedenle “ilk izlenim” ve “içgüdüsel tepki”

testleri gereklidir. Tartışmalı bir terim olan “duyumsama” fiziksel varlığı olmaksızın müziksel sesleri yaratma ve anımsama anlamında kullanılmaktadır.

- **Gordon IMMA:** Gordon'un (1982) *Orta Düzey-Müzik Duyumsama Testi (Intermediate Measures of Music Audation-IMMA)* PMMA'nın geliştirilmiş bir versiyonudur ve birleşik PMMA ve alt testlerinden yüksek ortalamaya (%80 ve üzeri) ulaşabilen çocuklar arasında ayırım yapabilmek için geliştirilmiştir. IMMA kreş-üçüncü sınıflardan çok 1-4. sınıfları hedeflemiştir. IMMA, PMMA'dan daha gelişmiş ama MAP'den daha az gelişmiş olarak yapılandırılmıştır.

2. MATERYAL VE YÖNTEM

Bu çalışmada, Güzel Sanatlar Fakülteleri'nin müzik bölümü giriş yetenek sınavlarındaki sorulan sorular ve bu soru tiplerine verilen cevaplar üzerine bir araştırma yapılmış ve incelemeler sonucunda adayların kendilerine yöneltilen soru çeşitlerine göre başarı durumları değerlendirilmiştir.

Araştırmanın evrenini Güzel Sanatlar Fakülteleri Müzik Bölümleri, örneklemini ise İnönü Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nin Müzikoloji, Kompozisyon, Müzik Teknolojisi ve Müzik Teorisi bölümlerinin 2005-2006 Öğretim yılı Özel Yetenek Giriş Sınavı'na giren öğrenciler oluşturmaktadır.

Veriler kaynak tarama yöntemiyle toplanmış, Excel Programı ile değerlendirme formu oluşturularak, dört bölümde sınava giren toplam 223 adayın sorulan sorulara verdiği yanıtlar doğrultusunda her bölüm için değerlendirme grafikleri oluşturulmuştur.

Son olarak genel bir sonuç elde edilmesi için dört bölümün ortak değerlendirmeleri yapılarak sorulara ilişkin grafikler oluşturulmuştur. İncelenen verilerin analizi yoluyla çalışma sonuçlandırılmış ve gerekli önerilerde bulunulmuştur.

3. BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde, İnönü Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nin Müzikoloji, Kompozisyon, Müzik Teknolojisi ve Müzik Teorisi bölümlerinin 2005-2006 Öğretim yılı Özel Yetenek Giriş Sınavı Sonuçlarını oluşturan veriler incelemeye alınmıştır. Her bir bölüme ait sınav sonuçları ayrı ayrı kendi içerisinde değerlendirilerek elde edilen sonuçlar grafiklere dönüştürülmüştür. Daha sonra ise dört bölüme ait sınav sonuçları bir arada değerlendirilerek ortak grafiklerde karşılaştırılmıştır. Böylelikle dört bölüme ait sınav sonuçları ortak grafikler ile değerlendirilmesi yoluyla sınav sonuçlarına yönelik genel bir değerlendirme yapılmıştır. Adayların çalgı, şarkı söyleme, dikte ve

yazılı anlatım sınavlarında aldıkları sonuçlar verilere dayalı olarak yorumlanmıştır. Verilerin ortak değerlendirme aşamasında tek ses, çift ses, I. Ezgi, II. Ezgi, I. Ritim, II. Ritim sorularına ait veriler kullanılmıştır.

Sınava giren adayların elde ettikleri sonuçlarının değerlendirme aşamasında kullanılan puanlama sistemi aşağıda verilmiştir.

Yazılı Anlatım: 20 Puan

Dikte: 8 Puan

Deşifre: 8 Puan

Tek Ses İşitme: 5 Puan

İki Ses İşitme: 5 Puan

I. Ezgi: 12 Puan

II. Ezgi: 12 Puan

I. Ritim: 5 Puan

II. Ritim: 5 Puan

Şarkı Söyleme: 10 Puan

Çalgı Becerisi: 10 Puan

Sınavda adaylara yöneltilen tek ses, iki ses, I. Ezgi, II. Ezgi, I. Ritim ve II. Ritim değerlendirme soruları aşağıda verilmiştir. Sınav sürecinde adaylara 1 ile 8 arasındaki sayılardan oluşan bir kura çekilmesi istenmiştir. Kura sonucunda çekilen ilgili rakam ile aşağıda yer alan sınav soruları adaylara yöneltilmiştir. Sınav soruları aşağıda görüldüğü üzere 1-5, 2-6 gibi çift numaralandırılmasından dolayı sınava giren her bir adayın karşısına dört farklı soru çeşidinden birisi yöneltilmiştir.

Resim 1. Yetenek Sınavı Tek Ses Soruları

Resim 1’de adaylara yöneltilmiş olan tek ses soru gruplarında kullanılan en büyük aralığın 6lı aralık çeşitlerinin yer aldığı görülmektedir.

Resim 2. Yetenek Sınavı Çift Ses Soruları

Resim 2’de adaylara yöneltilen çift ses soru gruplarında genellikle 4lü, 3lü, 5li ve 6lı aralık çeşitlerinin olduğu görülmektedir.

Resim 3. I. Ezgi Tekrarı Soruları

Resim 3’de adaylara yöneltilen I. ezgi tekrarı sorularının 2/4 lük ölçü sisteminde, majör-minör tonlarda ve altılı bir aralık çerçevesinde seyir eden bir dizi yapısında olan 8 farklı ezgi sorusundan oluştuğu görülmektedir.

Resim 4. II. Ezgi Tekrarı Soruları

Resim 4’de adaylara yöneltilen II. ezgi tekrarı sorularının yine 2/4 lük ölçü sisteminde olduğu görülmektedir. Ancak II. ezgi tekrarına yönelik 8 soruda majör-minör tonlar yerine makamsal ezgiler kullanılmıştır. II. ezgi tekrarı sorularında da yine altılı bir aralık çerçevesinde seyir eden bir dizi yapısı görülmektedir.

Resim 5. I. Ritim Tekrarı Soruları

Resim 5’de 2/4 lük ölçü sisteminde, dörder ölçülük onaltılık, sekizlik ve dörtlük nota çeşitlerinden oluşan ritmik kalıpları içeren sekiz farklı soru çeşidi görülmektedir. Sorulardaki ritmik yapı batı müziği kalıplarına benzemektedir.

Resim 6. II. Ritim Tekrarı Soruları

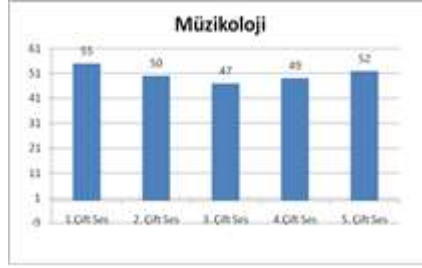
Resim 6’da 5/8 lik ölçü sisteminde, dörder ölçülük sekizlik ve noktalı dörtlük nota çeşitlerinden oluşan ritmik kalıpları içeren sekiz farklı soru çeşidi görülmektedir. Sorulardaki ritmik yapı aksak özelliğindedir.

3.1. Müzikoloji Yetenek Sınavı Değerlendirmeleri

Müzikoloji bölümü yetenek sınavına toplam 61 aday girmiştir. Bu adayların sınavda yöneltilen sorulara verdikleri cevaplara ilişkin grafikler aşağıda yer almaktadır.

Tek Ses Değerlendirme

Sınava giren 61 aday kendilerine yöneltilen tek seslerin tamamını doğru olarak tekrar etmiştir. %100 bir başarı ile tek ses sorularını tamamlayan öğrencilerin çift ses sorularındaki aldıkları sonuçlar aşağıdaki grafikte(Grafik-1) gösterilmiştir.

Grafik 1 - Çift Ses Değerlendirme Sonuçları

Adaylara sorulan çift ses sorularında görülmüştür ki en düşük oran 3. çift ses de(%77,04) ortaya çıkmıştır. En yüksek oran ise 1. çift seste(%90,16) elde edilmiştir. Bununla beraber tüm adayların 1. çift ses sorusu dışındaki verdikleri doğru cevaplar birbirine oldukça yakındır. 2. çift ses(%81,96), 2. çift ses(%80,32), 5. çift ses(%85,24).

Adayların kendilerine yöneltilen ezgi tekrarına dayalı soruların tekrar edilmelerine ilişkin sonuçlar aşağıdaki grafiklerde(Grafik-2,3) gösterilmiştir.

Grafik 2 - I. Ezgi Değerlendirme

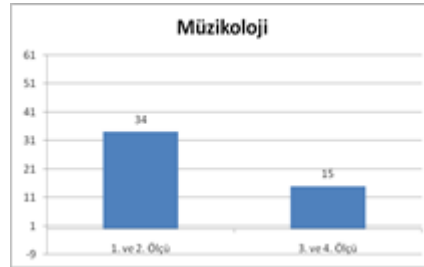
Grafikten de anlaşılacağı gibi sınava giren adaylar ilk iki ölçüde yüksek bir yüzde yakalamıştır(%63,93, %44,26). Ancak 3. ve 4. ölçüleri yalnızca bir kişi doğru yineleyebilmiştir(%1,63).

Grafik 3 - II. Ezgi Değerlendirme

İlk ezgide görülen durum burada da karşımıza çıkmaktadır. Sınava giren 61 adaydan ilk ölçüyü 41(%67,21), ikinci ölçüyü 25(%40,98), üçüncü ve dördüncü ölçüleri ise 2(%3,27) aday doğru yinelemiştir. Adaylara yöneltilen ikinci ezgi tekrarı sorusunda ilk ölçülerde bir düşüş gözlenirken 3. ve 4. ölçülerde ise çok küçük bir artış yaşanmıştır.

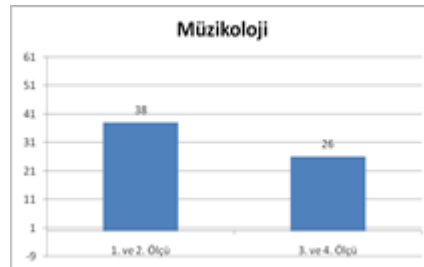
Sınavda adaylara sorulan dört ölçüden oluşan iki ritim cümlesi sorulmuştur. Bu sorulara ilişkin alınan yanıtlarla oluşturulan grafikler aşağıda gösterilmektedir(Grafik-4,5).

Grafik 4 - I. Ritim Değerlendirme

I. ritimde ilk iki ölçüyü 34 kişi(%55,73), son iki ölçüyü ise 15 kişi(%24,59) doğru yinelemiştir.

Grafik 5 - II. Ritim Değerlendirme

II. Ritimde ise ilk iki ölçüyü 38 kişi(%62,29), son iki ölçüyü ise 26 kişi(%42,62) doğru yinelemiştir.

Şarkı Söyleme Değerlendirme

Sınava giren 61 kişiden iki kişi şarkı söylemeden 10(tam), bir kişi 9, iki kişi 8, iki kişi 7, dokuz kişi 6, otuz altı kişi 5, sekiz kişi 4 ve bir kişi de 3 puan almıştır.

Çalgı Değerlendirme

Sınava girenlerden bir kişi 10(tam), beş kişi 8, üç kişi 7, on üç kişi 6, yirmi altı kişi 5, yedi kişi 4, üç kişi 3 ve iki kişi de 2 puan almıştır.

Yazılı Anlatım Değerlendirme

Sınava giren adaylardan yazılı anlatım bölümünde kırk kişi 10 puanın üzerinde, yirmi bir kişi ise 10 puanın altında bir puan almıştır.

Dikte Değerlendirme

Sınava giren adaylardan on yedisi 8(tam), on sekizi 7, beşi 6, dördü 5, üçü dört, ikisi 3, dördü 2, ikisi bir ve altısı da 0(sıfır) puan almıştır.

Deşifre Değerlendirme

Sınava giren adaylardan sekiz kişi 8(tam), beş kişi 7, üç kişi 6, üç kişi 5, on iki kişi 4, üç kişi 3, üç kişi 2, dört kişi 1 ve 20 kişi de 0(sıfır) puan almıştır.

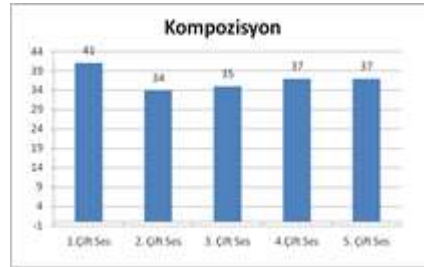
3.2. Kompozisyon Yetenek Sınavı Değerlendirmeleri

Müzikoloji bölümü yetenek sınavına toplam 44 aday girmiştir. Bu adayların sınavda yöneltilen sorulara verdikleri cevaplara ilişkin grafikler aşağıda yer almaktadır.

Tek Ses Değerlendirme

Sınava giren 44 adaydan 42'si(%95,45) kendilerine yöneltilen tek sesleri doğru olarak tekrar etmiştir. Başarı ile tek ses sorularını tamamlayan öğrencilerin çift ses sorularındaki aldıkları sonuçlar aşağıdaki grafikte(Grafik-6) gösterilmiştir.

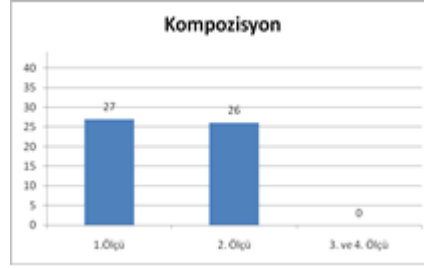
Grafik 6 - Çift Ses Değerlendirme

44 adaydan alınan sonuçlara göre en yüksek başarı 1. çift seste elde edilmiştir(%93,18). Diğer sonuçlar birbirine oldukça yakındır(2. çift ses %77,27, 3. çift ses %79,54, 4. ve 5. çift sesler %84,09).

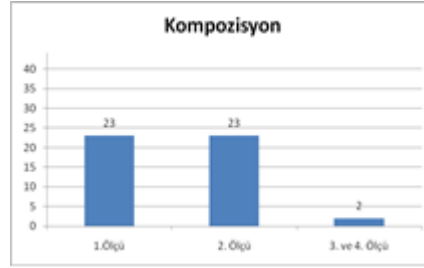
Adayların kendilerine yöneltilen ezgi tekrarına dayalı soruların tekrar edilmelerine ilişkin sonuçlar aşağıdaki grafiklerde(Grafik-7,8) gösterilmiştir.

Grafik 7 - I. Ezgi Değerlendirme

Sorulan ilk ezgide ilk iki ölçüyü sırasıyla 27(%61, 36) ve 26(%59,09) kişi doğru yinelemiştir. Son iki ölçüde ise başarı gösteren olmamıştır.

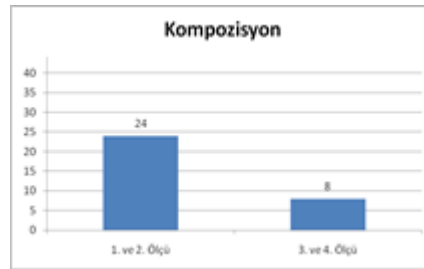
Grafik 8 - II. Ezgi Değerlendirme

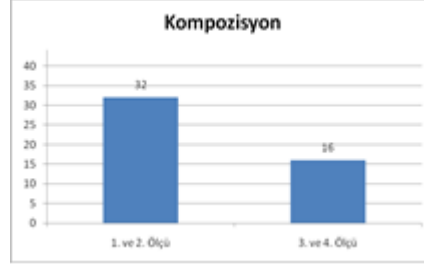
Sınava giren 44 adaydan 23'ünün(%52,27) 1. ve 2. ölçüleri aynı oranda verdiği, son 2 ölçüyü ise sadece 2(%4,54) adayın doğru verebildiği gözlenmiştir.

Sınavda adaylara sorulan dört ölçüden oluşan iki ritim cümlesi sorulmuştur. Bu sorulara ilişkin alınan yanıtlarla oluşturulan grafikler aşağıda gösterilmektedir(Grafik-9,10).

Grafik 9 - I. Ritim Değerlendirme

Sınava giren 44 adaydan 24'ü(%54,54) I. Ritim değerlendirme sorularının ilk iki ölçüsünü doğru bir şekilde tekrarlarlarken, 3. ve 4. ölçüleri ise sadece 8 kişi(%18,18) doğru tekrar edebilmiştir.

Grafik 10 - II. Ritim Değerlendirme

Ritmik değerlendirme sorularından ikincisinde ilk ritim sorusuna oranla daha yüksek bir başarı elde edilmiştir. 44 adaydan 32'si(%72,72) ilk iki ölçüde yüksek bir başarı sağlarken, son iki ölçüde de bir yükseliş görülmüştür. %100 lük bir artışla son iki ölçüde soruyu doğru tekrar edebilen aday sayısı 16'ya(%36,36) çıkmıştır.

Şarkı Söyleme Değerlendirme

Sınava giren 44 kişiden iki kişi şarkı söyleme alanından 8, dört kişi 7, dokuz kişi 6, yirmi beş kişi 5, bir kişi 4, iki kişi 3, ve bir kişi de 1 puan almıştır. Tam puan alan çıkmamıştır.

Çalgı Değerlendirme

Sınava girenlerden üç kişi 8, altı kişi 7, dokuz kişi 6, yirmi iki kişi 5, bir kişi 4, bir kişi 3, bir kişi 1 ve bir kişi de 0(sıfır) puan almıştır. Tam puan alan çıkmamıştır.

Yazılı Anlatım Değerlendirme

Sınava giren adaylardan yazılı anlatım bölümünde 32 kişi 10 puanın üzerinde, 12 kişi ise 10 puanın altında bir puan almıştır.

Dikte Değerlendirme

Sınava giren adaylardan on altı kişi 8(tam), bir kişi 7, dört kişi 6, dört kişi 5, bir kişi 4, dört kişi 3, beş kişi 2, iki kişi 1 ve beş kişi de 0(sıfır) puan almıştır.

Deşifre Değerlendirme

Sınava giren adaylardan sekiz kişi 8(tam), iki kişi 6, iki kişi 5, on bir kişi 4, dört kişi 3, iki kişi 2, iki kişi 1 ve 13 kişi de 0(sıfır) puan almıştır.

3.3. Müzik Teknolojisi Yetenek Sınavı Değerlendirmeleri

Müzik Teknolojisi bölümü yetenek sınavına toplam 64 aday girmiştir. Bu adayların sınavda yöneltilen sorulara verdikleri cevaplara ilişkin grafikler aşağıda yer almaktadır.

Tek Ses Değerlendirme

Sınava giren 64 adaydan 61'si(%95,31) kendilerine yöneltilen tek sesleri doğru olarak tekrar etmiştir. Başarı ile tek ses sorularını tamamlayan öğrencilerin çift ses sorularındaki aldıkları sonuçlar aşağıdaki grafikte(Grafik-11) gösterilmiştir.

Grafik 11 - Çift Ses Değerlendirme

Çift ses değerlendirme sorularında sınava giren 61 adaydan 59'u(%92,18) ilk çift sesi doğru tekrar etmiştir. 2. ve 3. çift sesleri 53'er(%82,81) aday doğru tekrarlamıştır. 4. çift seste de adayların tamamına yakın bir oranda sorunun(%85,93) doğru tekrar edildiği görülmüştür. 5. çift seste ise en düşük oran elde edilmiştir. Adaylardan sadece 52'si(%81,25) 5. çift sese doğru yanıt verebilmiştir.

Adayların kendilerine yöneltilen ezgi tekrarına dayalı soruların tekrar edilmelerine ilişkin sonuçlar aşağıdaki grafiklerde(Grafik-12,13) gösterilmiştir.

Grafik 12 - I. Ezgi Değerlendirme

61 adaya yöneltilen birinci ezgi değerlendirme sorusundaki ilk iki ölçüyü sırasıyla 44(%68,75) ve 46(%71,87) kişi doğru tekrar edebilmiştir. 3. ve 4. ölçülerde oldukça düşük bir sonuç ortaya çıkmıştır. 61 adaydan sadece 6'sı(%9,37) son iki ölçüyü doğru tekrar edebilmiştir.

Grafik 13 - II. Ezgi Değerlendirme

İkinci ezgi değerlendirme sorusundaki ilk iki ölçüyü 61 adaydan sırasıyla 40(%62,5) ve 43(%67,18) kişi doğru tekrar edebilmiştir. 3. ve 4. ölçülerde düşük bir sonuç ortaya çıkmıştır. 61 adaydan sadece 10'u(%15,62) son iki ölçüyü doğru tekrar edebilmiştir. Ancak ikinci ezgi değerlendirme sorularında birinci ezgiye göre 3. ve 4. ölçüde alınan yanıtlarda az da olsa bir artış gözlenmiştir.

Sınavda adaylara sorulan dört ölçüden oluşan iki ritim cümlesi sorulmuştur. Bu sorulara ilişkin alınan yanıtlarla oluşturulan grafikler aşağıda gösterilmektedir(Grafik-14,15).

Grafik 14 - I. Ritm Değerlendirme

Birinci ritim değerlendirme sorusundaki ilk iki ölçüyü 38 kişi(%59,37) doğru tekrar edebilmiştir. 2. iki ölçüde ise ilk ölçüye oranla düşük bir sonuç ortaya çıkmıştır. 61 adaydan sadece 12'si(18,75) son ölçüyü doğru tekrar edebilmiştir.

Grafik 15 - II. Ritm Değerlendirme

İkinci ritim değerlendirme sorusundaki ilk iki ölçüyü ilk ritim sorusuna 2 doğru yanıt daha eklenmesiyle 40(%62,5) aday doğru tekrar edebilmiştir. 2. İki ölçüde

ise ilk ritim sorusuna oranla bir artış gözlenmiştir. 61 adaydan 24'ü(37,5) son ölçüyü doğru tekrar edebilmiştir.

Şarkı Söyleme Değerlendirme

Sınava giren 64 kişiden üç kişi şarkı söyleme alanından 8, üç kişi 7, on üç kişi 6, yirmi üç kişi 5, on dokuz kişi 4, bir kişi 3, ve iki kişi de 2 puan almıştır. Tam puan alan çıkmamıştır.

Çalgı Değerlendirme

Sınava giren adaylardan bir kişi 10(tam), üç kişi 9, dört kişi 8, beş kişi 7, on üç kişi 6, yirmi iki kişi 5, dokuz kişi 4, dört kişi 3, bir kişi 2 ve bir kişi de 1 puan almıştır.

Yazılı Anlatım Değerlendirme

Sınava giren adaylardan yazılı anlatım bölümünde 46 kişi 10 puanın üzerinde, 18 kişi ise 10 puanın altında bir puan almıştır.

Dikte Değerlendirme

Sınava giren adaylardan on beş kişi 8(tam), bir kişi 7, sekiz kişi 6, dört kişi 5, dokuz kişi 4, altı kişi 3, altı kişi 2, dört kişi 1 ve on bir kişi de 0(sıfır) puan almıştır.

Deşifre Değerlendirme

Sınava giren adaylardan beş kişi 8(tam), iki kişi 7, sekiz kişi 6, bir kişi 5, üç kişi 4, dört kişi 3, üç kişi 2, altı kişi 1 ve otuz iki kişi de 0(sıfır) puan almıştır.

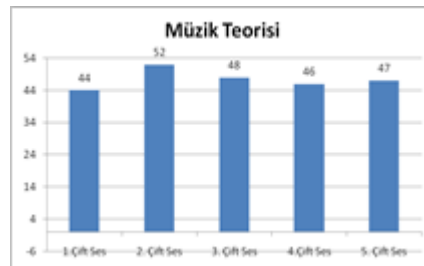
3.4. Müzik Teorisi Yetenek Sınavı Değerlendirmeleri

Müzik Teorisi bölümü yetenek sınavına toplam 54 aday girmiştir. Bu adayların sınavda yöneltilen sorulara verdikleri cevaplara ilişkin grafikler aşağıda yer almaktadır.

Tek Ses Değerlendirme

Sınava giren 54 adaydan 52'si(%96,29) kendilerine yöneltilen tek sesleri doğru olarak tekrar etmiştir. Başarı ile tek ses sorularını tamamlayan öğrencilerin çift ses sorularındaki aldıkları sonuçlar aşağıdaki grafikte(Grafik-16) gösterilmiştir.

Grafik 16 - Çift Ses Değerlendirme

Sınava giren 54 adaya yöneltilen çift seslerde en yüksek doğru yanıt 2. çift ses sorusunda elde edilmiştir. Adaylardan 52'si(%96,29) 2. çift sesi doğru tekrar etmiştir. En düşük doğru yanıt ise 1. çift ses sorusunda görülmektedir. Adaylardan 44'ü(%81,48) bu soruya doğru tekrar edebilmiştir. 3. 4. ve 5. Çift ses sorularına adaylardan alınan 48(%88,88), 46(%85,18) ve 47(%87,03) doğru yanıtla birbirlerine yakın sonuçlar elde edilmiştir.

Adayların kendilerine yöneltilen ezgi tekrarna dayalı soruların tekrar edilmelerine ilişkin sonuçlar aşağıdaki grafiklerde(Grafik-17,18) gösterilmiştir.

Grafik 17 - I. Ezgi Değerlendirme

Sınava giren 54 adaya yöneltilmiş olan 1. ezgi değerlendirme sorusunda ilk ölçüde 40(%74,07), ikinci ölçüde 30(%55,55) kişi doğru tekrar edebilmiştir. Sorunun üçüncü ve dördüncü ölçülerini ise 4 kişi(%7,40) doğru tekrar edebilmiştir.

Grafik 18 - II. Ezgi Değerlendirme

Sınava giren 54 adaya yöneltilmiş olan 2. ezgi değerlendirme sorusunda 1. ölçüyü adaylardan 37'si(%68,51) doğru tekrar edebilmiştir. 2. ölçüde belirgin bir düşüş gözlenmiştir. 2. ölçüyü adaylardan 24'ü(%44,44) doğru tekrar edebilmiştir. Son iki ölçüde 1. ezgi değerlendirme sorusuna göre daha yüksek bir başarı gözlenmiştir. Adaylardan 12'i(%22,22) son iki ölçüyü doğru tekrar edebilmiştir.

Sınavda adaylara sorulan dört ölçüden oluşan iki ritim cümlesi sorulmuştur. Bu sorulara ilişkin alınan yanıtlarla oluşturulan grafikler aşağıda gösterilmektedir(Grafik-19,20).

Grafik 19 - I. Ritm Değerlendirme

Sınava giren 54 adaydan 32'si(%59,25) 1. ritim değerlendirme sorusunun ilk iki ölçüsünü doğru tekrar edebilmiştir. 2. ölçüde ise bu oranın düştüğü görülmektedir. Adaylardan sadece 12'si(%29,62) 2. ölçüyü doğru tekrar edebilmiştir.

Grafik 20 - II. Ritm Değerlendirme

Sınava giren 54 adaydan 40'ı(%74) 2. Ritim değerlendirme sorusunun ilk iki ölçüsünü tekrar edebilmiştir. Son iki ölçüyü ise 30 kişi(%55,55) doğru tekrar edebilmiştir. Görülmektedir ki ikinci ritim değerlendirme sorusunda birinci ritim değerlendirme sorusuna göre daha yüksek bir sonuç elde edilmiştir.

Şarkı Söyleme Değerlendirme

Sınava giren 54 kişiden bir kişi şarkı söyleme alanından 9, on iki kişi 7, yedi kişi 6, otuz bir kişi 5 ve üç kişi de 4 puan almıştır. Tam puan alan çıkmamıştır.

Çalgı Değerlendirme

Sınava giren adaylardan bir kişi 10(tam), bir kişi 9, altı kişi 8, on bir kişi 7, dokuz kişi 6, yirmi iki kişi 5 ve dört kişi de 4 puan almıştır.

Yazılı Anlatım Değerlendirme

Sınava giren adaylardan yazılı anlatım bölümünde 46 kişi 10 puanın üzerinde, 8 kişi ise 10 puanın altında bir puan almıştır.

Dikte Değerlendirme

Sınava giren adaylardan on üç kişi 8(tam), iki kişi 7, beş kişi 6, yedi kişi 5, altı kişi 4, on kişi 3, dört kişi 2, üç kişi 1 ve dört kişi de 0(sıfır) puan almıştır.

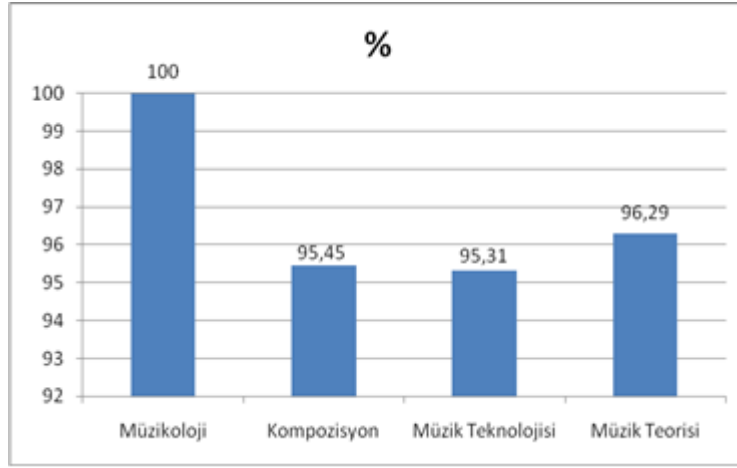
Deşifre Değerlendirme

Sınava giren adaylardan sekiz kişi 8(tam), iki kişi 7, beş kişi 6, beş kişi 5, beş kişi 4, üç kişi 3, üç kişi 2, üç kişi 1 ve yirmi bir kişi de 0(sıfır) puan almıştır.

3.5. Ortak Değerlendirmeler

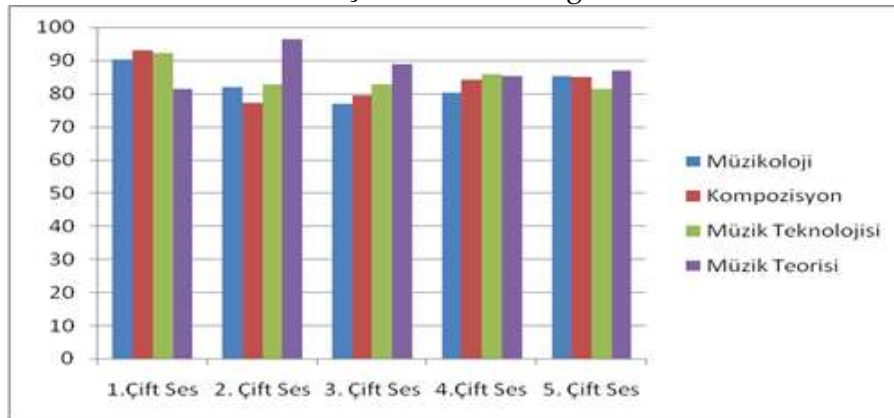
Bu bölümde dört bölüm sınavına girmiş olan adayların tek ses, çift ses, ezgi değerlendirme ve ritim değerlendirme sorularına vermiş oldukları yanıtın ortak bir grafikte gösterimi ile yorumlamaları yapılmıştır.

Grafik 21 - Tek Ses Ortak Değerlendirme

Tek ses sorularında dört bölümün oranlarına bakıldığında görülmektedir ki Müzikoloji bölümünün sınavına giren adaylardan tamamı tek ses sorularını doğru tekrar edebilmiştir. Diğer bölümlerde ise yaklaşık %95 ve %96 düzeyinde bir başarı gözlenmiştir. Genel olarak dört bölümün sınavına giren adayların tek ses değerlendirme sorularında oldukça başarılı olduğu tespit edilmiştir.

Grafik 22 - Çift Ses Ortak Değerlendirme

Çift ses değerlendirmelerin dört bölüme ait ortak grafiği (Grafik-22) incelendiğinde 2. çift sesteki müzik teorisi bölümü sınavına giren öğrencilerin başarısı dikkat çekmektedir. Bu görülen farkın tam aksi 1. çift seste görülmektedir. Diğer üç bölümün aksine müzik teorisi sınavına giren adaylar diğer üç bölüme göre daha düşük bir başarı göstermişlerdir. 3. ve 5. çift seslerde de müzik teorisi bölümüne giren adaylar daha yüksek bir yüzde oranında başarı elde edilmiştir. Müzikoloji, Kompozisyon ve Müzik Teknolojisi sınavına giren adayların tüm çift seslerde elde ettikleri oranlar birbirine yakın görülmektedir. Dört bölümün sınavına giren adayların her bir çift ses sorusunda elde ettikleri oranların ortak gösterimine ait ayrıntılı grafikler aşağıda görülmektedir (Grafik -23, 24, 25, 26, 27.).

Grafik-23.

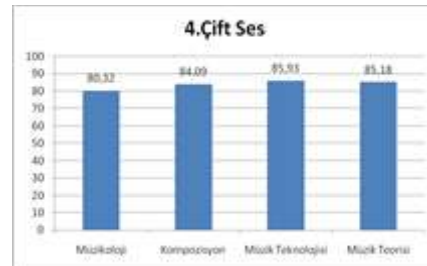
Grafik-24.

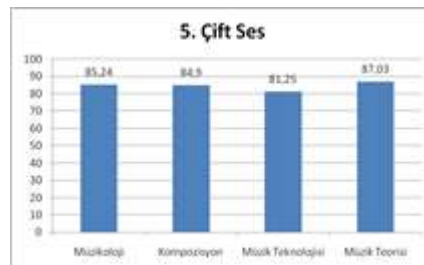
Grafik-25.

Grafik-26.

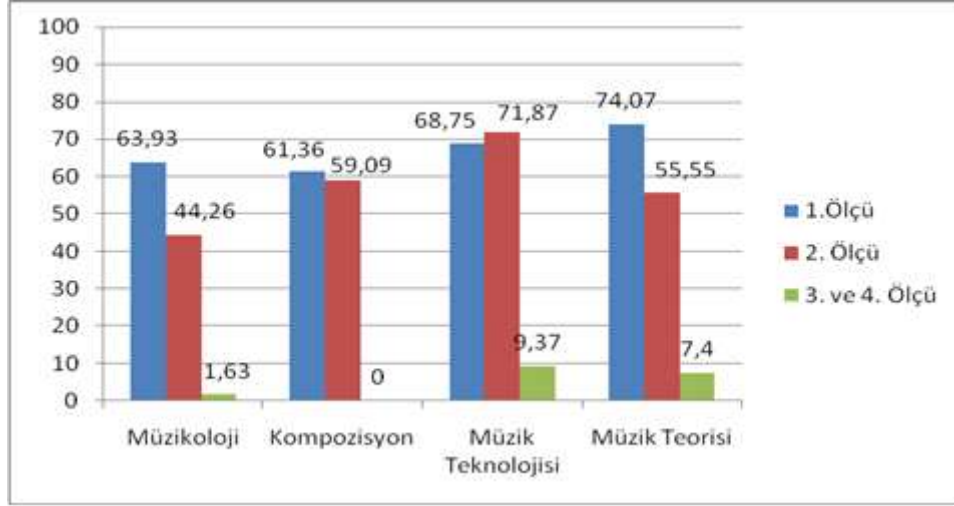

Grafik 27

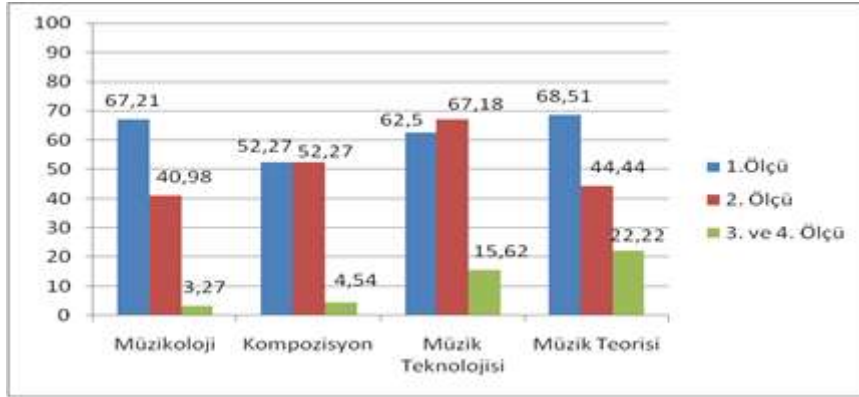
Birinci ezgi değerlendirme sorusuna ait Grafik-28'de dört bölümün sınavına girmiş olan adayların aldıkları sonuçların ortak gösterimi yer almaktadır. Grafikte de görüldüğü üzere üç bölüm adayları sınavda kendilerine yöneltilen ezgi tekrarı sorusunun ilk ölçüsünü daha fazla bir oranda tekrar etmişlerdir. Sadece müzik teknolojisi adayları ikinci ölçüyü vermede daha yüksek bir oran elde etmişlerdir. Grafikte dört bölümün adaylarının da son iki ölçüyü vermede büyük bir oranda başarısız olduklarının görülmesidir. Kompozisyon bölümü sınavına giren hiçbir aday son iki ölçüyü doğru verememiştir. Son iki ölçüde doğru yanıt verebilen üç bölümde, Müzikoloji sınavı adayları %1,63, müzik teorisi sınavı adayları %7,4 ve müzik teknolojisi sınavı adayları %9,37 lik bir oranda soruları doğru tekrar edebilmişlerdir.

Grafik 28 - I. Ezgi Ortak Değerlendirme

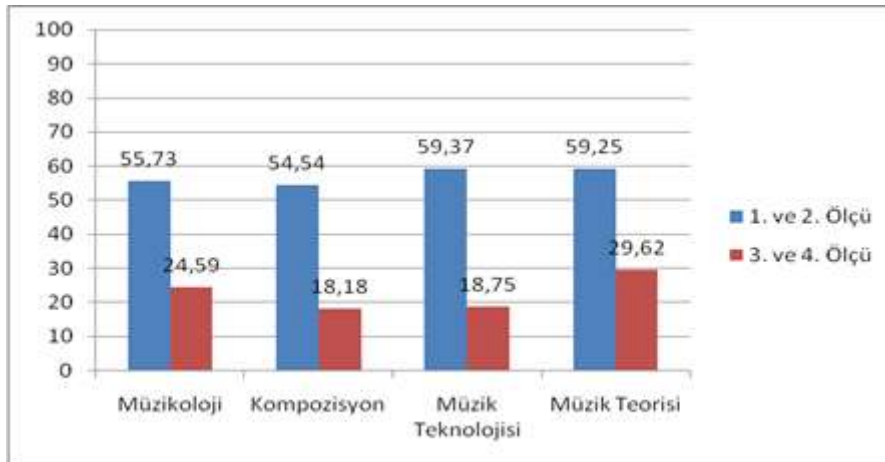
İkinci ezgi değerlendirme sorusuna ait Grafik-29'da dört bölümün sınavına girmiş olan adayların aldıkları sonuçların ortak gösterimi yer almaktadır. Grafikte de görüldüğü üzere üç bölüm adayları sınavda kendilerine yöneltilen ezgi tekrarı sorusunun ilk ölçüsünü daha fazla bir oranda tekrar etmişlerdir. Sadece müzik teknolojisi adayları ikinci ölçüyü vermede daha yüksek bir oran elde etmişlerdir. Grafikte dört bölümün adaylarının da son iki ölçüyü vermede büyük bir oranda başarısız olduklarının görülmesidir. Bu soruda görülen en önemli değişiklik dört bölüm adaylarının da son iki ölçüye doğru yanıt verebilmiş olmalarıdır. Oldukça düşük yüzdelerde doğru yanıt alınan bu son ezgi tekrarı sorusunda son iki ölçüyü en yüksek oranda müzik teorisi sınavı adayları tekrar edebilmiştir(%22,22). Bunu sırayla müzik teknolojisi(%15,62), kompozisyon(%4,54) ve müzikoloji(%3,27) sınavı adayları izlemiştir.

Grafik 29 - II. Ezgi Ortak Değerlendirme

Birinci ritim değerlendirme sorusuna ait Grafik-30'da dört bölümün sınavına girmiş olan adayların aldıkları sonuçların ortak gösterimi yer almaktadır. Grafikte de görüldüğü üzere dört bölümün adayları da sorunun ilk iki ölçüsünde %50'nin üzerinde bir başarı elde ederken son iki ölçüde bu oran %30'un altına kadar düşmüştür.

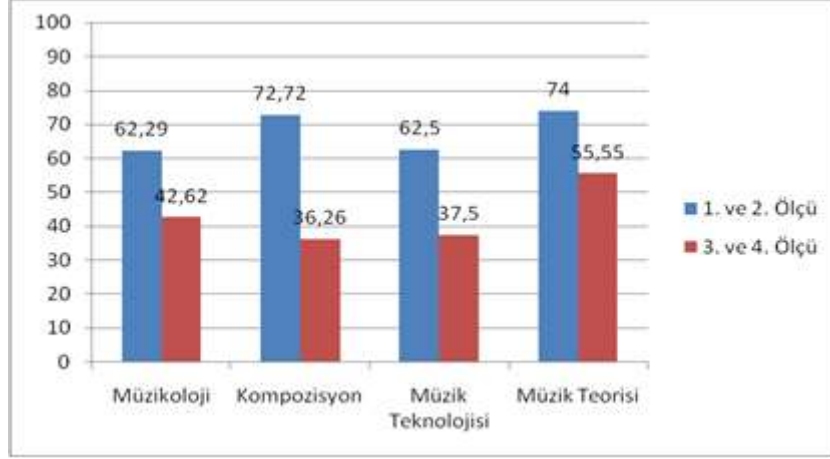
Grafik 30 - I. Ritim Ortak Değerlendirme

İkinci ritim değerlendirme sorusuna ait Grafik-31'de dört bölümün sınavına girmiş olan adayların aldıkları sonuçların ortak gösterimi yer almaktadır. Grafikte de görüldüğü üzere dört bölümün adayları da sorunun ilk iki ölçüsünde birinci ritim değerlendirme sorusunun aksine %60'ın üzerinde bir başarı elde etmişlerdir. Son iki ölçüde ilk iki ölçüdeki %30'luk oranın tersine %36 ile %55 arasında bir düzeye kadar yükselmiştir. İkinci ritim tekrarı sorusunun tamamında en yüksek oranda başarı müzik teorisi sınavı adaylarında görülmektedir. İlk iki ölçüde sırasıyla Kompozisyon, müzik teknolojisi ve müzikoloji sınavı adayları daha yüksek oranda başarı elde

etmişlerdir. Son iki ölçüdeki en düşük başarı ise %36,26'lık oranla kompozisyon sınavı adaylarının yanıtlarında görülmektedir.

Grafik 31 - II. Ritim Ortak Değerlendirme

4. SONUÇLAR ve ÖNERİLER

Dört bölümde tek ses sorularından elde edilen sonuçlara bakıldığında sınava giren adayların tek ses sorularında %95 ve üzeri başarı elde ettiği görülmektedir. Bu sonuca göre adaylara yöneltilen bu tek ses sorularında elde ettikleri bu derece yüksek başarı düzeyinin ölçme aşamasında pek fark yaratmadığı söylenebilir. Ancak sınavda ilk olarak adaylara yöneltilen tek ses soruları yoluyla adayların sınav ortamına ısınmaları açısından faydalı olduğu düşünülebilir.

Sınavlarda adaylara yöneltilmiş olan çift ses sonuçlarına göre dört bölümde 4. ve 5. çift seslerde %80-85 civarında bir başarı elde edilmiştir. 2. çift seslerden elde edilen sonuçlarda en yüksek başarı düzeyinin "müzik teorisi bölümüne başvuran adaylarda; en düşük başarı düzeyinin ise kompozisyon bölümüne başvuran öğrencilerde olduğu gözlenmiştir. Dört bölümde 1. çift ses sorularından elde edilen sonuçlara bakıldığında müzikoloji, kompozisyon ve müzik teknolojisi bölümüne başvuran adayların elde ettiği puanlar %90-93 aralığında iken müzik teorisi bölümüne başvuran adayların elde ettiği başarı düzeyi diğer üç bölümün adaylarının elde ettiği puanlara göre yaklaşık %10 daha düşük bir düzeydedir. 3. çift ses sorularında ise sırasıyla müzik teorisi, müzik teknolojisi, kompozisyon ve müzikoloji bölümlerinde yüksek bir oran yakalanmıştır. Tüm bölümlere başvuran adayların genel olarak çift ses sorularına verdikleri cevaplarda %75 üzerinde doğru cevap alınmıştır. Oranların yöneltilen bütün çift seslerde bu denli yüksek olması adayların dikkatlerinin dağılmasının düşük bir düzeyde olduğunun da göstergesidir.

Birinci ve ikinci ezgi değerlendirme sorularında elde edilen sonuçlarda adayların ilk iki ölçüyü yüksek oranlarda doğru olarak tekrardıkları görülmektedir. I. ezginin son iki ölçüsünde ise dört bölümün sınavına başvuran adaylar %1,63-0-9,37-7,4 gibi düşük yüzdelerde sonuçlar elde etmişlerdir. Sınavda yapılan ölçme de son iki ölçünün birlikte değerlendirilmesi; 3. ve 4. ölçülere ait puanlamanın ayrı ayrı alınmamasının bu sonuçların alınmasında etkili olduğu düşünülebilir. Bunun haricinde bir diğer etken ise adayların tamamının ezgi tekrarı sorularında kendilerine yöneltilen soruların tamamını tekrar edebilmelerinde yaşadıkları bu sorun heyecan, algılama da yaşanan kayıplardan dolayı da olabilir. Bu kayıpların önüne geçebilmek için ezgi tekrarı sorularının her bir ölçüsünün ayrı bir puanlamaya alınması gerekmektedir.

Sınavlarda adaylara yöneltilen ritim değerlendirme sorularında da ezgi tekrarlarında son iki ölçüde kullanılan ölçme sisteminin kullanıldığı görülmektedir. Adayların verdikleri cevaplarda ilk iki ölçünün yüksek oranda son iki ölçünün düşük oranda olduğu gözlenmiştir. Dört bölümün adaylarında da aynı sonuç gözlenmiştir. Bu da göstermektedir ki adaylar ritim sorularında son ölçüleri akılda tutma konusunda zorluklar yaşamaktadır. Ezgi tekrarıda önerildiği gibi her ölçünün ayrı puanlanması alınan puanların belki biraz yükselmesini sağlayabilir. Ancak sınavın sonlarına doğru yöneltilen düz ve aksak kalıplardan oluşan ritim soruları yorgunluk sebebiyle de algılanamaması bu puan kayıplarının yaşanmasına neden olabilir.

KAYNAKÇA

- ECE, A.S., BİLGİN, A.S., "Mezun Oldukları Lise Türlerine Göre Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin Başarı Durumlarının İncelenmesi", İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, cilt:8, sayı:14, (2007.)
- ECE, A.S., KAPLAN, S., "Müziksel Algılama (İşitme, Okuma, Yazma) Ses ve Çalgı Yeteneği Arasındaki İlişkilerin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi", Mart 2008 Cilt:16 No:1 Kastamonu Eğitim Dergisi, s. 285-296.
- KUMOVA, P. A., DEMİRBATIR, R. E., "Müzik Öğretmenliği Programları Kapsamında Özel Yetenek Sınavlarının Karşılaştırılarak İncelenmesi", GEFAD / GUJGEF 32 (1): 103-127 (2012).
- TARMAN, S., "Gazi Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Giriş Müzik Yetenek Sınavlarının Geçerlik ve Güvenirlik Yönünden İncelenmesi Ve Değerlendirilmesi", Doktora Tezi, Ankara, 2002.
- YAŞAR, Metin.(2008). Eğitimde Ölçme ve Değerlendirmenin Önemi., S.Tekindal(Editör). Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme. 3. Baskı. Ankara. Pegem Akademi Yayıncılık. ss.(1-8)